

Datum: Rijeka, 15. srpnja 2022.

Kolegij: Sociologija u primaljstvu

Voditeljica: izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić

e-mail voditeljice: iva.rincic@uniri.hr

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Preddiplomski stručni studiji - Primaljstvo redovni

Godina studija: 1

Akadska godina: 2022./2023.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Sociologija u primaljstvu je obvezni kolegij na prvoj godini Stručnog studija Primaljstvo i sastoji se od 15 sati predavanja, te nosi 2 ECTS-a. Kolegij se izvodi na Katedri za javno zdravstvo Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci.

Sadržaj kolegija je slijedeći:

TEME PREDAVANJA:

1. Uvod u kolegij
2. Teorijski pristupi u sociologiji
3. Temeljni sociološki pojmovi
4. Društveni čimbenici zdravlja i bolesti
5. Nejednakosti u zdravlju i zdravstvu
6. Posebne teme I (klinika, bol, gubitak i mentalno zdravlje)
7. Posebne teme II (tijelo, starenje, disabilitet)
8. Profesionalizacija primaljstva: dileme i rizici
9. Rodna perspektiva zdravlja
10. Društveni i kulturološki utjecaji na fertilitet i reprodukciju
11. Sociološki aspekti začeća, trudnoće i poroda
12. Pobačaj
13. Obitelj i roditeljstvo u suvremenom društvu
14. Prava pacijenata
15. Primaljstvo u zajednici

Pohađanje kolegija ne zahtjeva dodatnu opremu.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja, u ukupnom trajanju od 4 tjedana. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti te pristupanjem završnom ispitu student stječe 2 ECTS boda.

Nastava će se održati uživo. O eventualnim izmjenama, sukladno epidemiološkoj situaciji, studenti će biti na vrijeme obaviješteni (u tom slučaju, nastave će se održati, u potpunosti ili djelomično, putem Teamsa).
Predavanja (15 P) – klasična (ex-katedra) predavanja s mogućnošću uključivanja studenata; prikupljanje teorijskih znanja i informacija na temelju primjera, kraći video isječki u okviru odabrane teme. Ukoliko bude moguće realizirat će se i terenska nastava.

Popis obvezne ispitne literature:

Prezentacije i materijali s predavanja

Popis dopunske literature:

1. Haralambos, M.; Holborn. M. (2002) Sociologija – teme i perspektive, Golden marketing- tehnička knjiga, Zagreb.
2. Rinčić, I., Muzur, A., Sodeke, S.O. (2018), Sex Selection, Gender Selection, and Sexism. In: S. Hostiuc (ed.), Clinical Ethics at the Crossroads of Genetic and Reproductive Technologies (p. 113-130), Academic Press – Elsevier.
3. Snadall, J. Choice, continuity and control: changing midwifery, towards a sociological perspective, Midwifery, 1995, 11, 4: 201–2 3.
4. Sociological Aspects of Mother / Community Midwife Relationship, PhD thesis by Ruth Wilkins, University of Surrey, 1993. <https://core.ac.uk/download/files/108/101580.pdf09>.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. Uvod u kolegij (društvo, nastanak i razvoj sociologije, posebne sociologije – sociologija u primaljstvu)
2. Teorijski pristupi u sociologiji i njihovi predstavnici, pitanje reprodukcije u različitim teorijskim pristupima
3. Temeljni sociološki pojmovi (sociološka imaginacija, društvena struktura i djelovanje, socijalna stratifikacija, kultura, obitelj, socijalizacija)
4. Društveni čimbenici zdravlja i bolesti (rasa, klasa, obrazovanje, okoliš, nejednakosti, socijalni kapital)
5. Nejednakosti u zdravlju i zdravstvu (pravo na zdravlje vs. pravo na zdravstvenu zaštitu)
6. Institucionalno i osobno zdravstveno iskustvo, tehnologizacija i medikalizacija, bol, fizičko i mentalno zdravlje i spolnost
7. Fizičko, psihičko i mentalno zdravlje, tjelesnost, pojam zdravo – bolesno, *ageism*
8. Profesionalizacija primaljstva: dileme i rizici (povijest razvoja primaljstva kao profesije; profesionalna udruženja; socijalna kontrola u primaljstvu, odgovornost i rizici struke)
9. Spol, rod i zdravlje, rodna dinamika zdravlja i bolesti, intersekcijonizam
10. Društveni i kulturološki aspekti fertiliteta i reprodukcije (kultura i reprodukcija; medicinski vs. socijalni model poroda)
11. Demografska i ekonomska dimenzija reprodukcije, kultura i kontracepcija, pravo na reprodukciju kao društveni pokret
12. Povijesna i moderna dimenzija pobačaja, pobačaj kao pitanje zakona
13. Obitelj kao društvena institucija, sociologija obitelji, pravo na roditeljstvo

14. Prava pacijenata (paternalizam prema pacijentu, paternalizam prema drugim zdravstvenim profesijama, nova uloga pacijenta, pravna zaštita pacijenata, prava pacijenata) Posebne teme I (organizacija i funkcija bolnica; skrb za drugog; iskustvo i perspektive boli; pojam gubitka i utjecaj mentalno zdravlje)
15. Primaljstvo u zajednici, lik i uloga primalje

Ciljevi i očekivani ishodi predmeta

1. DEFINIRATI temeljne sociološke pojmove; sociološke teorije i glavne predstavnike; elemente društva i društvenih pod-sistema;; zakonodavni i institucionalni okvir određene zdravstvene problematike (pobačaj, reprodukcija); prava pacijenata, profesionalnu dimenziju primaljstva
2. OPISATI ulogu kulture i institucija u društvu; društvene čimbenike zdravlja i bolesti; socijalnu i rodnu distribuciju bolesti; vezu socijalnog kapitala i zdravlja, ulogu institucija u zdravstvu
3. RAZLIKOVATI medicinske i socijalne (kulturološke) utjecaje na reprodukciju;
4. OBJASNITI društvene utjecaje na tijelo, obitelj i ljudsku spolnost

Popis seminara s pojašnjenjem:

Kolegij Sociologija u primaljstvu se izvodi bez seminara.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Kolegij Sociologija u primaljstvu se izvodi bez vježbi.

Obveze studenata:

Ocjenjuju se sljedeće aktivnosti:

- završni ispit

Evidencija prisustva na nastavi se provodi, dopušteno je izostati 30% nastave (maksimalno 5 sati).

Prisutnost na nastavi se ne boduje, ali je uvjet za izlazak na ispit.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Polaganje ispita iz kolegija Sociologija u primaljstvu realizira se na način prijave, pristupa i rješavanja završnog testa. Potrebno je točno riješiti 50 % testa da bi ispit bio važeći. Ispit se sastoji od kratkih 25 pitanja, s ponuđena tri odgovora, od kojih je jedan točan. Nema negativnih bodova.

Broj točnih odgovora	Broj bodova na testu	Završni broj bodova
0-12	0	fx
13	26	52 D dovoljan (2)
14	28	54 D dovoljan (2)
15	30	60 C dobar (3)
16	32	64 C dobar (3)
17	34	68 C dobar (3)
18	36	72 C dobar (3)

19	38	76 B vrlo dobar (4)
20	40	80 B vrlo dobar (4)
21	42	84 B vrlo dobar (4)
22	44	88 B vrlo dobar (4)
23	46	92 A izvrstan (5)
24	48	96 A izvrstan (5)
25	50	100 A izvrstan (5)

Ukoliko bude moguće, ispit će se održati uživo, ali putem online metode (u informatičkoj učionici ili preko osobnih kompjutera)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Trenutno ne postoje kapaciteti.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Pohađanje nastave

Prisutnost na nastavi utvrđuje se prozivkom na početku sata. Nakon prozivke, moguće je ući na sat, ali se prisutnost neće bodovati. Mobitele i druge slične uređaje nije dozvoljeno koristiti tijekom nastave, a posebno tijekom polaganja ispita. Eventualna utvrđenost prikriivanja nečijeg izostanka ili pogrešno predstavljanje i druga slična kršenja uobičajenih normi ponašanja, bit će sankcionirana. Osim u vrijeme konzultacija i po dogovoru, nastavnici su dostupni i putem elektroničke pošte. Svaka komunikacija putem maila nužno mora biti potpisana, na nepotpisanu poštu nismo dužni odgovarati.

Kašnjenje i/ili neizvršavanje zadataka

Sve eventualne sankcije u smislu kašnjenja, neispunjavanja obaveza i sličnog, detaljnije su pojašnjena u opisu konkretnih aktivnosti.

Akademski čestitost

Od studenata, ali i nastavnika se očekuje međusobno poštivanje, pristojnost, izvršavanje dužnosti i odgovorno međusobno ponašanje, ali i jednako ponašanje prema obavezama. I nastavnici i studenti svojim ponašanjem trebaju služiti kao primjer. U radu je dakako moguće učiniti propuste, no važno je znati da je riječ o propustu (a ne pogrešnoj namjeri!) na koju je potrebno ukazati. Svaki oblik prisile ili diskriminacije smatra se težim kršenjem normi. Dokumenti koji studentima i nastavnicima stoje na raspolaganju: Etički kodeks studenata Sveučilišta u Rijeci.

Kontaktiranje s nastavnicima

Najsigurniji oblik komunikacije je putem službene elektronske pošte. Nastavnici će potvrditi zaprimanje poruke i odgovoriti na svaki upit studenata. Ukoliko student/ica ne dobije odgovor, molimo da se ne ustručavate ponovno kontaktirati nastavnika (za slučaj neuspjelog slanja pošte).

U skladu s Uredbom o zaštiti osobnih podataka, izvoditelji kolegija dužni su odgovoriti isključivo na mailove upućene sa službene adrese (xxx@uniri.hr).

Informiranje o predmetu

Sve informacije u vezi kolegija studentima/cama će biti dostupne tijekom/do kraja nastave. Eventualno nepoznavanje obaveza isključiva je odgovornost studenta/ice.

Kolegij će biti postavljeni putem Merlin platforme, na koju će biti postavljeni nastavni materijali i obavijesti za studente. Mole se studenti da provjere svoj status i pristup kolegiju.

O svim mogućim izmjenama načina održavanja nastave (ovisno o razvoju epidemiološke situaciji COVID-19) studenti će biti na vrijeme informirani službenim putem.

Očekivane opće kompetencije studenata/ica pri upisu predmeta

Za upis kolegija nisu potrebne specifične kompetencije, premda se očekuje da studenti/ce imaju temeljno predznanje i vještine pretraživanja Interneta i korištenja računala, te da se služe engleskim jezikom (temeljno razumijevanje).

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2022./2023. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
24.10.2022.	14,15-17,00 P1-P3	izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić
25.10.2022.	11,15-14,00 P4-P6	izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić
26.10.2022.	11,15-14,00 P7-P9	izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić
3.11.2022.	14,15-17,00 P10-P12	izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić
15.11.2022.	11,15-14,00 P13-P15	izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić

Popis predavanja:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
1	Uvod u kolegij	1	Z1
2	Teorijski pristupi u sociologiji	1	Z1
3	Temeljni sociološki pojmovi	1	Z1
4	Društveni čimbenici zdravlja i bolesti	1	Z1
5	Nejednakosti u zdravlju i zdravstvu	1	Z1
6	Posebne teme I (klinika, bol, gubitak i mentalno zdravlje)	1	Z1
7	Posebne teme II (tijelo, starenje, disabilitet)	1	Z1
8	Profesionalizacija primaljstva: dileme i rizici	1	Z1
9	Rodna perspektiva zdravlja	1	Z1
10	Društveni i kulturološki utjecaji na fertilitet i reprodukciju	1	Z1
11	Sociološki aspekti začeća, trudnoće i poroda	1	Z1
12	Pobačaj	1	Z1
13	Obitelj i roditeljstvo u suvremenom društvu	1	Z1
14	Prava pacijenata	1	Z1
15	Primaljstvo u zajednici	1	Z1
	Ukupan broj sati predavanja	15	

ISPITNI TERMINI (završni ispit)	
1.	29.11.2022.
2.	02.02.2023.
3.	16.02.2023.
4.	07.07.2023.